

Els millors llibres

Tot i que el sector editorial s'ha hagut d'estrenyer el cinturó, encara han estat més de 30.000 els títols que s'han publicat a Catalunya aquest 2013. Autors com John Irving, Alice Munro, Julià de Jòdar i Emmanuel Carrère han publicat llibres destacats

◆◆◆◆◆ Jordi Nopca

La crisi del sector editorial s'ha anat confirmant durant els últims tres anys. Així i tot, han nascut un grapat de noves editorials que asseguruen –almenys en un futur pròxim– la traducció de bona literatura. Autors com Dave Eggers, Jean Echenoz i Alice Munro es poden llegir en català. Alguns d'aquests autors, com David Foster Wallace, han arribat tard però amb una de les seves millors novel·les. Les lletres catalanes també han donat fruits remarcables: les memòries de Joan F. Mira, les novel·les de Julià de Jòdar, Núria Perpinyà i Joan Todó, els contes de Sergi Pàmies i els poemes d'Enric Casasses i Tristan Tzara.

Dos Nobel amb llibre
L'última novel·la de J.M. Coetzee i els contes d'Alice Munro

La infantesa de Jesús, de J.M. Coetzee –publicat per Edicions 62 i Penguin Random–, ha dividit la crítica: n'hi ha que la consideren una de les millors novel·les del premi Nobel 2003; altres l'han rebut amb menys entusiasme. Així i tot, és una novel·la incòmoda i arriscada, fet que la converteix en una lectura molt recomanable. Passa el mateix amb els contes d'*Estimada vida*, últim llibre d'Alice Munro (Club Editor / Lumen). La canadenc ha estat l'última guanyadora del guardó més prestigiós de les lletres.

Contes que fan forat
L'últim llibre de Pàmies i *Deu de desembre*, de George Saunders
Des que al setembre publicà *Cançons d'amor i de pluja* (Quaderns

Crema), Sergi Pàmies s'ha mantingut als cinc primers llocs dels llibres més venuts en català. Als 26 relats l'autor combina punts de partida autobiogràfics amb narracions pensades perquè el lector pugui somriure i ho passi moderadament malament. En el cas de George Saunders, els contes inclosos a *Deu de desembre* (Edicions de 1984 / Alfàbia) el confirmen com un autor explosiu, que vol captivar els lectors a partir de la riquesa estilística i la fugida de la convencionalitat.

Vides captivadores
Del *Limónov* de Carrère a la infantesa de J.F. Mira
Escriptor i director de cinema, Emmanuel Carrère ha aconseguit, amb *Limónov* (Anagrama) una de les novel·les més ro-

RICHARD FORD HA TORNAT AMB UNA NOVEL·LA MOLT BEN VALORADA. COETZEE HA PUBLICAT 'LA INFANTESA DE JESÚS'

l'any. Hi explica la vida d'Eduard Limónov: nascut el 1943 a l'antiga URSS, ha passat de ser un jove poeta a Moscou a convertir-se recentment en un dels caps visibles de l'oposició a Putin. Enmig hi queden els anys que va viure sense sostre, l'experiència com a majordom de milionari a Nova York, les peripècies a París, el temps que va ser mercenari dels serbis a la Guerra dels Balcanes i els anys que va passar en una de les presons russes d'alta seguretat per a dissidents i terroristes.

Després de la novel·la *El professor d'història* (2008), Joan F. Mira ha dedicat els últims anys a una nova traducció de *l'Odíssea* i al primer llibre de memòries, *El tramvia groc* (Proa), que ha arribat aquesta tardor. El crític de l'ARA Pere Antoni Pons en destaca "la prosa sinuosa, depurada i densa característica de l'autor", i remarca que el llibre potser conté "algunes de les pàgines més esplèndides de tota la seva obra".

Dos grans realistes
John Irving i Richard Ford han tornat amb llibres excepcionals
El Billy, protagonista d'*En una sola persona* (Edicions 62 / Tusquets), última novel·la de John Irving, fa memòria sobre els anys d'adolescència. Atret per Jacques Kittredge però també per la bibliotecària, la senyoreta Frost, el noi intenta descobrir les arrels de la seva sexualitat. Tot i que intenta frenar la fascinació pels nois, les seves coneixences i el determinisme familiar precipiten l'exploració de les opcions que en principi volia deixar de banda.

M. STUPARYK / ZUMAPRESS

a
llegim

46-47

- Entrevista a Aharon Appelfeld, gran exponent de les lletres hebrees
- La nova novel·la de Haruki Murakami

48-49

- Un clàssic ocult de la literatura anglesa: 'Diario de una dama de províncies'
- Michal Witkowski, en català

SIS AUTORS DE L'ANY TRIEN LLIBRE

Josep Maria Fonalleras

Climent (Amsterdam) ha suposat el retorn a la novel·la de Josep Maria Fonalleras: feia 12 anys que no en publicava cap. L'autor gironí tria 14, de Jean Echenoz: "Què té 14? Una combinació, certament pletòrica, fascinant, entre l'economia dels mitjans –concisió, elisions, salts temporals– i l'acumulació de detalls en la descripció, fins i tot amb un afany enciclopèdic –explica Fonalleras–. Barrejar la contenció i l'excés produeix uns efectes devastadors en la consciència del lector, un viatge al llarg d'una guerra que és vista –també un còctel pervers– com un joc de taula, una excursió al camp, un teatre de l'horror. La novel·la ofereix un retrat moral concentrat, en extrem necessari, sense esclat, amb una prosa que llisca entre els obusos".

Màrius Serra

Plans de futur, de Màrius Serra, es va emportar el 64è premi Sant Jordi de novel·la. A més de ser un dels escriptors més imprevisibles del panorama actual, Serra és un lector voraç de llibres. D'entre tot el que ha llegit durant l'any destaca *Carrer Robadors*, de Mathias Enard (Columna / Penguin Random House): "És la punyent història d'un tangerí emigrat al Raval de Barcelona en la qual Enard aconsegueix retratar des dels budells el magma del descontentament social que bateja sota la crisi intel·lectualment analitzada cada dia", resumeix l'autor.